

Dodatek č. 3 k ŠVP ZV

Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“

Č. j. 156/ZŠ/25

Platnost: od 1. 9. 2025

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Radonice, příspěvková organizace

Adresa školy: Kaštanová 473, 250 73 Radonice

Ředitel školy: Mgr. Veronika Černá, MBA

Koordinátor ŠVP: Mgr. Petr Růžička, Ph.D., MBA

Platnost Dodatku č. 3 k ŠVP ZV: od 1. 9. 2025

Datum projednání Dodatku č. 3 k ŠVP ZV pedagogickou radou: 10. 6. 2025

Datum schválení Dodatku č. 3 k ŠVP ZV Školskou radou ZŠ Radonice: 2. 7. 2025

Tento Dodatek č. 3 k ŠVP ZV „Škola pro život“ Základní školy Radonice upravuje, doplňuje do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a společnost se v rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (OSV) zařazuje pro žáky 7. – 9. ročníku základní školy nový samostatný předmět s názvem Osobnostní a sociální výchova.

Tento předmět nahrazuje dosavadní volitelný předmět pro uvedené ročníky.

V Radonicích dne 21. 7. 2025

Mgr. Veronika Černá, MBA v. r.
ředitelka školy

Osobnostní a sociální výchova

Počet vyučovacích hodin za týden			
7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
1	1	1	3
povinný	povinný	povinný	-

1. Zařazení do učebního plánu

Předmět bude vyučován v rozsahu 1 vyučovací hodina týdně v 7. – 9. ročníku. OSV je vyučována především v kmenových třídách. Hodina je součástí disponibilní časové dotace ŠVP. Předmět je zařazený do klasického známkování.

2. Charakteristika předmětu

Výuka je zaměřena na:

- rozvoj komunikačních a sociálních dovedností žáků,
- podporu třídní soudržnosti a otevřené atmosféry ve třídě,
- řešení aktuálních mezilidských problémů a potřeb kolektivu,
- prevenci rizikového chování (šikana, záškoláctví, kyberšikana, drogy),
- podporu duševního zdraví, psychohygieny a wellbeingu žáků,
- rozvoj osobnostní reflexe a hodnotového ukotvení žáků,
- posílení vztahu mezi třídním učitelem, asistentem a třídou.

3. Vzdělávací strategie

Výuka bude probíhat:

- formou diskusí, her, komunitních kruhů, skupinových aktivit,
- interaktivní metody zaměřené na prožitek a sebezkušenost,
- s využitím metod aktivního naslouchání, facilitace a peer learningu,
- s důrazem na bezpečné prostředí, respekt a důvěru.

4. Kompetence k učení:

Žák aktivně vyhledává a třídí informace, rozumí jim, propojuje je a systematizuje. Dokáže je následně smysluplně a efektivně využívat v každodenním životě. Používá běžně užívané pojmy, znaky a symboly, chápe jejich význam a souvislosti. Dokáže propojovat poznatky napříč různými vzdělávacími oblastmi a vytvářet z nich širší, ucelený obraz.

5. Organizační zajištění

Předmět vyučuje třídní učitel dané třídy nebo vyučující pověřený výukou vedením školy.

V případě potřeby může být přizván zástupce vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence nebo další odborník.

Výuka může probíhat i mimo učebnu (školní zahrada, venkovní prostory).

6. Mezipředmětové vztahy

- Výchova ke zdraví
- Český jazyk
- Anglický jazyk
- Matematika
- Přírodopis
- Dějepis
- Zeměpis
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Německý jazyk

7. Způsob hodnocení žáků

Způsob hodnocení žáků se řídí pravidly pro hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání žáků ustanovených platným školním řádem a pravidly pro hodnocení a klasifikaci žáků v tomto předmětu pro příslušný ročník.

Osobnostní a sociální výchova je předmět především výchovného zaměření. Důraz je kladen na vlastní aktivitu žáků, jejich samostatnost, využívání osobních předpokladů a jejich rozvíjení v individuálních i kolektivních projevech, spolupráci a kooperaci v rámci kolektivu třídy i školy.

Hodnocení je také způsob, jak žák získané vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje do praxe. V neposlední řadě je pozornost věnována také složce postoje a individuálnímu osobnostnímu růstu každého žáka.

7. ročník

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní
- Kompetence digitální

Učivo

ŠVP výstupy

Sebezkušenost – já a mé silné a slabé stránky, zdravé sebevědomí

- poznává vlastní jedinečnost a svou identitu, své silné i slabé stránky
- přijímá důstojnost každé lidské osoby
- popíše, jak může překonávat své nedostatky a rozvíjet své osobní přednosti
- buduje si zdravé sebevědomí, sebeúctu a sebedůvěru

Prevence sociálně patologických jevů: kyberprostor, sociální sítě, netolismus

- dodržuje a uplatňuje bezpečné způsoby chování a komunikace v kyberprostoru a na sociálních sítích

Chování na sociálních sítích a v kyberprostoru

- dodržuje a uplatňuje bezpečné způsoby chování a komunikace v kyberprostoru a na sociálních sítích

Prevence sociálně patologických jevů: závislostní chování (kouření, alkoholismus, návykové látky), rizikové chování (gambling, adrenalinové sporty)

- přijímá důstojnost každé lidské osoby
- poznává vlastní jedinečnost a identitu, své silné i slabé stránky
- buduje si zdravé sebevědomí, sebeúctu a sebedůvěru

Kompromis, řešení konfliktů

- osvojuje si asertivní techniky a dovednosti
- umí přijmout zpětnou vazbu
- schopnost týmové spolupráce
- práce s chybou

Konstruktivní kritika

- osvojuje si asertivní techniky a dovednosti

- práce s chybou

Řešení konfliktu, asertivní chování

- osvojuje si asertivní techniky a dovednosti

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

Kyberprostor, sociální sítě, prevence netolismu, závislostní chování - organizace vlastního času, plánování, cvičení sebekontroly a sebeovládání.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena

Kyberprostor, sociální sítě - prevence netolismu, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, organizace času (doba strávená online).

Sebepoznání - zdravý způsob života, relaxace - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresu.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Spolupráce - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, kompromis, konkurenci.

Spolupráce - chování podporující dobré vztahy, empatie, respekt, podpora, pomoc, řešení konfliktů, vztahy a naše třída.

Spolupráce - třída/škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

Sebepoznání - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování vlastního kulturního zázemí.

Komunikace, kyberprostor a sociální sítě (kyberšikana) - udržovat tolerantní vztahy ve třídě, rozvíjet spolupráci bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou nebo zájmovou příslušnost.

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní
- Kompetence digitální

Učivo

ŠVP výstupy

Tolerance, respekt

- zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- analyzuje situaci zemí třetího světa, pokusí se navrhnout možnosti řešení jejich problémů a vzájemné pomoci
- respektuje kulturní zvláštnosti

Kritické myšlení

- kriticky přistupuje k působení médií a k mediálním informacím
- vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na smýšlení a chování lidí
- rozlišuje mezi realitou a pseudorealitou
- analyzuje manipulativní chování v médiích i ve svém okolí

Média a jejich úloha ve společnosti

- kriticky přistupuje k působení médií a k mediálním informacím
- vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na smýšlení a chování lidí
- rozlišuje mezi realitou a pseudorealitou
- analyzuje manipulativní chování v médiích i ve svém okolí

Smysl a cíl mého života, postoje, volba povolání

- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích
- oceňuje jedinečnost lidské osoby, nepodléhá konformnímu působení společnosti, naopak se projevuje autonomně a utváří si vlastní vnitřní pravidla

Zodpovědný život, mé schopnosti a společnost

- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích

- oceňuje jedinečnost lidské osoby, nepodléhá konformnímu působení společnosti, naopak se projevuje autonomně a utváří si vlastní vnitřní pravidla

Autonomie a konformita

- oceňuje jedinečnost lidské osoby, nepodléhá konformnímu působení společnosti, naopak se projevuje autonomně a utváří si vlastní vnitřní pravidla

Prevence sociálně patologických jevů: zadlužování

- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích
- oceňuje jedinečnost lidské osoby, nepodléhá konformnímu působení společnosti, naopak se projevuje autonomně a utváří si vlastní vnitřní pravidla

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sebepoznání a sebepojetí

Masmédia (manipulace, propaganda, reklama), zodpovědnost za svůj život (volba povolání) - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Seberegulace a sebeorganizace

Masmédia (manipulace, propaganda, reklama), zodpovědnost za svůj život (zadlužování) - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání lidí

Průběžně: vztahy ve třídě - vzájemné poznávání se ve třídě, odlišnosti.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace

Průběžně: podpora komunikace – komunikační a prezentační dovednosti.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kooperace a kompetice

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Lidské vztahy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Masmédia - různé typy sdělení a jejich funkce (manipulace, propaganda).

9. ročník

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní
- Kompetence digitální

Učivo

ŠVP výstupy

Důstojnost a identita lidské osoby, úcta k lidské osobě

- oceňuje význam lidských práv, svobody a rovnosti pro život v demokratické společnosti
- utváří svou osobnost a identitu v partnerském vztahu vůči ostatním lidem
- záměrně si vybírá pozitivní prosociální vzory pro svůj život a jednání

Lidská práva, svoboda, rovnost

- oceňuje význam lidských práv, svobody a rovnosti pro život v demokratické společnosti
- utváří svou osobnost a identitu v partnerském vztahu vůči ostatním lidem
- záměrně si vybírá pozitivní prosociální vzory pro svůj život a jednání
- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích

Důstojnost, jedinečnost a identita člověka

- oceňuje význam lidských práv, svobody a rovnosti pro život v demokratické společnosti
- utváří svou osobnost a identitu v partnerském vztahu vůči ostatním lidem
- záměrně si vybírá pozitivní prosociální vzory pro svůj život a jednání

Sociální vzor, konformita

- oceňuje význam lidských práv, svobody a rovnosti pro život v demokratické společnosti
- utváří svou osobnost a identitu v partnerském vztahu vůči ostatním lidem
- záměrně si vybírá pozitivní prosociální vzory pro svůj život a jednání

Fair play

- ve společné diskuzi přijímá názory ostatních, současně se však nebojí také prezentovat názor svůj

- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání lidí

Průběžně - vztahy ve třídě - vzájemné poznávání se ve třídě, odlišnosti.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy

Mezilidské vztahy, etika, prosociální chování - chování podporující dobré vztahy, empatie, respekt, podpora, pomoc, řešení konfliktů, vztahy a naše třída, lidská práva jako regulativ vztahů, aplikace mravních zásad a hodnot.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kooperace a kompetice

Spolupráce, společnost a prosociální chování - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sebepoznání a sebepojetí

Sebepoznání - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace

Průběžně - podpora komunikace - komunikační dovednosti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občanská společnost a škola

Průběžně: třída/škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství.

Etika – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Lidské vztahy

Spolupráce, společnost a prosociální chování - udržovat tolerantní vztahy ve třídě, rozvíjet spolupráci bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou nebo zájmovou příslušnost.